

† Farský list

Číslo 5 15. marec 2009

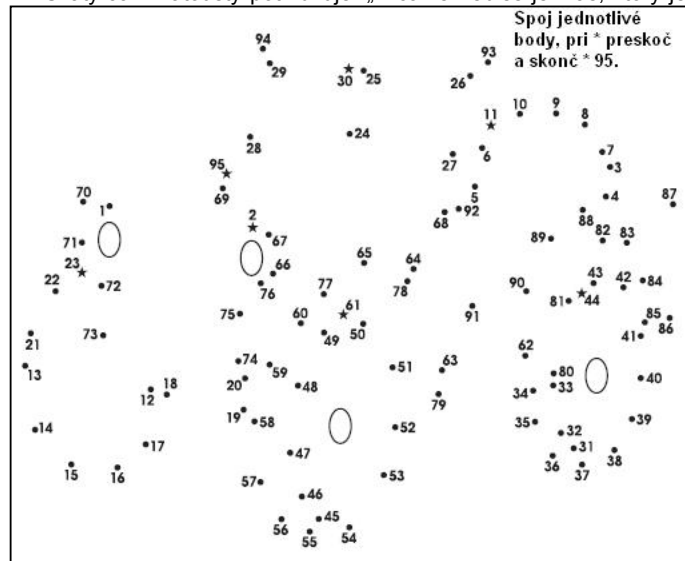
Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

Rímska liturgia nie je taká obširná ako východná pri porovnávaní Krista so slnkom. No opisuje nie menej, ako sa v kozme odráža vzkriesenie, keď začína svoj spev vo veľkonočných ranných chválach: „Aurora lucis rutilat, caelum resultat laudibus, mundus exsultans jubilat, gemens infernus ululat“ – Bronie sa zora na nebi, už znejú chvály vznešené: svet jasá, plný veleby, a peklo chvie sa zdesené.“

6. Kresťanská interpretácia žalmu teda nezmažáva jeho základné posolstvo, ktoré je výzvou na odhalenie božského slova prítomného vo stvorení. Iste, ako sa hovorí v druhej časti žalmu, je tu ešte iné, vyššie Slovo, drahocennejšie než samo svetlo, Slovo biblického zjavenia.

Nie menej pre tých, ktorí majú otvorené uši a nezahalený zrak, predstavuje stvorenie prvé zjavenie, ktoré má svoju výraznú reč: ona je ako ďalšia svätá kniha, ktorej písmená tvorí množstvo tvorov prítomných vo vesmíre.

Svätý Ján Zlatoústý potvrdzuje: „Mlčanie nebies je hlas, ktorý je zvučnejší než hlas trúby: tento

hlas kričí do našich očí, nie do našich uší, o veľkosti toho, ktorý ich utvoril“ (PG 4, 105) A svätý Atanáž: „Nebesie svojou veľkoleposťou, svojou krásou a svojim poriadkom sú očarujúcim hlásateľom ich umelca, ktorého výrečnosť naplňa vesmír“ (PG 27, 124).

zdroj: www.breviar.sk/katechezy

Skúšky v autoškole
Komisár sa pýta žiaka:
"Popíšte nám funkciu motora!"
"A môžem aj vlastnými slovami?"
"Samozrejme."
"Brm, brrrrmm, brrrrmm..."

Materiál

špendlík
- kus kartónu alebo
tvrdého papiera

Skoro ako lupa

Aj malá dierka môže slúžiť ako lupa a zväčšiť obrázok. Tento výsledok zväčšenia je trochu ťažký na pochopenie, ale naozaj existuje. Urobte si pokus.

Do kartónu urobte malú dierku s priemerom 1 mm a položte ho na noviny alebo na otvorenú knihu. Skloňte sa a pozorujte písmená cez dierku.

Pomalým pohybom kartónu medzi okom a novinami postrehnete účinok zväčšovania.

Ako to vysvetliť? Difrakcia (lom svetelného lúča) nastane, keď svetlo prekonáva malé prekážky a prechádza malými otvormi. V našom prípade sú odklonené odrazené lúče z novín. Takže dostaneme zväčšený obrázok predmetu.

zdroj: www.amavet.sk

podľa internetu spracoval MŠ

Vydáva

Gréckokatolícka cirkev

Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

Ul. Martina Benku 7, 080 01 Prešov

Len pre vnútornú potrebu

Dobrovoľný príspevok: 0,10 € / 3 Sk

internet: www.grkat-sekcov.sk

e-mail: presov.sekcov@grkatpo.sk

tel.: 051/7725 540

tlač: A-Print, s.r.o., Reimanova 8, Prešov

Nepršlo jazykovou úpravou

ROK SV. PAVLA – Druhá misijná cesta

Spomínali sme, že Pavol ohlasoval evanjelium pri rieke, kde sa schádzali židia v sobotu na modlitbu, lebo nemali v tomto meste synagógu. Hovorili sme aj o tom ako vyhnal Pavol diabla z posadnutej dievčiny, ktorá mala veštekého ducha. Keď jej páni, ktorí zarábali na jej veštekých schopnostiach videli, že im ušiel zisk, obžalovali Pavla a spoločníkov. Pavla a spoločníkov dali zbičovať a potom ich dali do väzenia. Bez súdu, krivo obvinení, trpeli. Ale vďaka väzeniu získali pre vieru žalárnik a s rodinou. Skutky apoštolov nám

ďalej hovoria o Pavlovej misijnej činnosti v Solúne, teda v meste odkiaľ neskôr prišli v deviatom storočí na naše územie sv. Cyril a sv. Metod. Potom v Berei, Aténach a v Korinte. Nebudeme sa pristavovať pri všetkých udalostiach misijnej cesty. (Odporúčam prečítať si 16 – 18 kapitolu zo Skutkov Apoštolov.) Pavol sa stretal s neprijatím a s

odporom mnohých ľudí, najmä židov, ktorí tu boli usadení. V podstate sú to väčšinou jednotlivci, ktorí sa dali osloviť jeho ohlasovaním. V Korinte sv. Pavol získal veľmi dobrých pomocníkov, židovských manželov Akvilu a Priscilu. O nich si povieme viac nabadúce. Dnes sa pristavíme pri udalosti, ktorá sa odohrala v Aténach. Pavol na druhej misijnej ceste navštívil i toto mesto, kolísku gréckej kultúry. Keď tu prišiel, čítame, že sa vo vnútri búril. Videl oltáre a chrámy zasvätené mnohým bohom a mesto oddané modlárstvu. Zaiste sa čudoval, že v Aténach kde kvitla už niekoľko storočí filozofia a kde napr. už Aristoteles, filozof, ktorý žil v štvrtom storočí pred Kristom tvrdil, že musí byť len jediný Boh (nehýbný hýbateľ), ľudia stále verili v tých smiešnych a

trápnych bohov. Poznáme predsa Grécke báje. Ale nemusíme sa veľmi čudovať. Žijeme v modernej dobe, radi sa spoľehame na svoj rozum a predsa v aké všelijaké hlúposti veríme dnes aj my. Povery a čary dnes nanovo prekvitajú. Pavol učil v synagóge. V Grécku a osobitne v Aténach sa pohybovalo množstvo ľudí, ktorí premýšľali a hľadali odpovede na rôzne otázky. Čo je dobro, odkiaľ je svet, prečo je vo svete zlo, čo je to umenie, prečo sa nám niečo páči, čo bude po smrti, existuje večnosť...? V Grécku sa manuálna práca považovala, za čosi podradné. Slobodný občan sa snažil žiť tak, aby nemusel pracovať, pracovali len otroci. (Pavol i manuálne pracoval) Radi sa prechádzali a počúvali niečo nové. Sv. Lukáš poznamenáva, že „ani jeden Aténčan, ani cudzinec, čo tam bývali, nemali na nič toľko času ako rozprávať alebo počúvať niečo nové“. (Skutky apoštolov)

Keď Pavol prišiel do tohto mesta, videl, že bude ťažké hovoriť o Ježišovi tam, kde sú ľudia oddaní modlárstvu. Pristavili sa pri ňom aj filozofi epikurejci a stoici a chceli s ním debatovať. Niektorí sa mu smiali a nazvali ho tľchuba. Zaviedli Pavla do areopágu, aby predstavil svoje učenie. Pavol sa tu ukázal ako výborný a šikovný rečník. Cestou na areopág si všimol, že medzi oltármi gréckych bohov je aj oltár s nápisom Neznámemu Bohu. Pavol im začal hovoriť, že im prišiel zvestovať práve tohto neznámeho Boha, ktorým je Ježiš Kristus. Hovoril o jeho smrti a zmŕtvychvstaní. Náuka o vzkriesení bola však pre epikurejcov a stoikov smiešna. Oni totiž neverili v nejaké vzkriesenie. Tvrdili, že človek môže nájsť šťastie tu na zemi v pokoji ducha a v slasti, ktorá spočíva v premýšľaní o veciach. „Ako

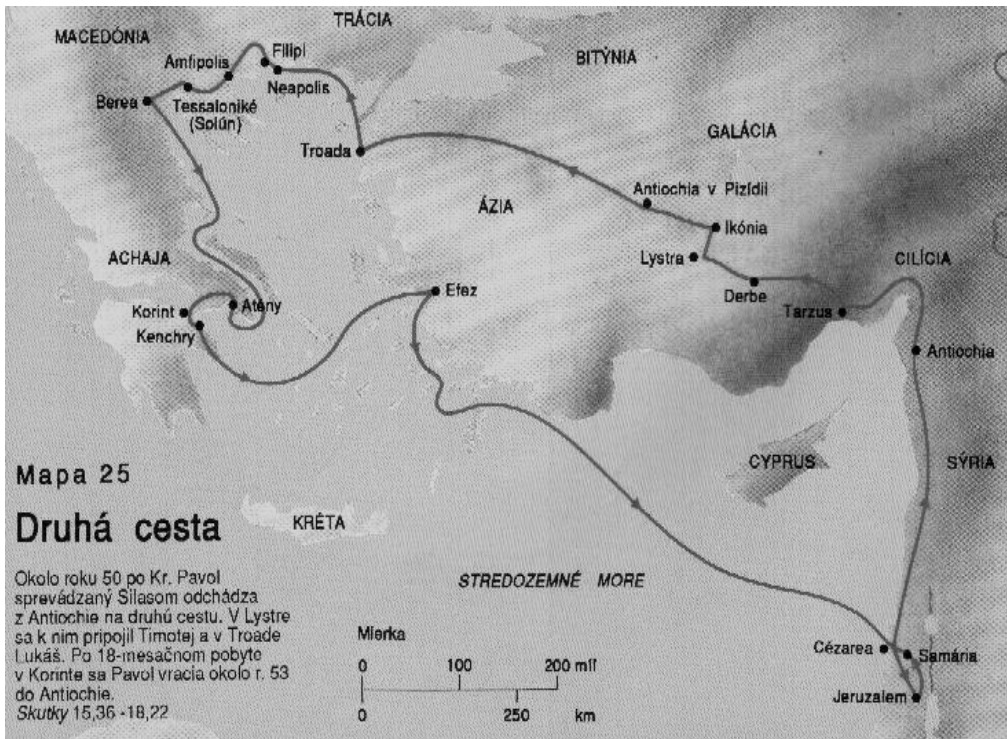

počuli o vzkriesení z mŕtvych, niektorí sa posmievali, iní hovorili: "Vypočujeme ťa o tom inokedy." Tak Pavol spomedzi nich odišiel. No niektorí muži sa pripojili k nemu a uverili. Medzi nimi aj Dionýz Areopagita, žena menom Damaris a iní s nimi." /Sk 17/

Pavlova misia v Aténach až na výnimky sa skončila neúspechom. Darom Pavol použil všetku svoju inteligenciu a šikovnosť. Prečo? Prečo toľkí filozofi, ktorí ho počúvali a videli, že Pavol nehovorí hlúposti, že postupuje logicky, neprijali pravdu o Ježišovi? Epikurejci a stoici, ktorí vtedy prekvitali, nepotrebovali nejakého Krista, aby dosiahli šťastie. Oni si mysleli, že keď budú mať pohodu a pocit slasti z poznávania vecí, nájdu zmysel a náplň svojho života. Ale položeme si otázku: Nie je aj naša

doba veľmi podobná? Potrebujú dnešní ľudia Krista? Potrebujú naši veriaci Krista? Koľkí z nás žijeme presne podľa vtedajšej úpadkovej filozofie. Ako často si dnešný človek myslí: keď budem zdravý, zabezpečený, vyštudovaný, nebudem musieť ťažko pracovať, nasýtím svoje zmysly, uspokojím svoje pudy, budem šťastný. To je však strašná ilúzia. Ak človek nestretné Krista ostáva sám sebe nepochopiteľnou bytosťou a jeho životu chýba zmysel. (J.P.II.) Šťastie, ktoré ponúkala vtedajšia filozofia bolo veľmi slabé a žiaľ iba pre niektorých. Pozemská slasť je krátká a keď sa človek bezhlavo za ňou ženie, šliape po chudákoch a bedároch. Máme sa vedieť tešiť z radostí života, ale svoju nádej skladať v toho, kto nám môže dať trvalé šťastie.

Prevzaté z internetu, upravil oMZ.

Mapa 25
Druhá cesta

Okolo roku 50 po Kr. Pavol sprevádzaný Silasom odchádza z Antiochie na druhú cestu. V Lystre sa k nim pripojil Timotej a v Troade Lukáš. Po 18-mesačnom pobyte v Korinte sa Pavol vracia okolo r. 53 do Antiochie. Skutky 15,36 -18,22

Pre deti a všetky Božie deti

Žalm 19, 2-7 Oslava Boha Stvoriteľa

Katechéza Jána Pavla II. na všeobecnej audiencii pre veriacych v aule Pavla VI. 30. januára 2002

1. Svojou žiarou stúpajúcou na nebi, jasom svojho svetla a blahodárnym teplom svojich lúčov si slnko získalo ľudstvo už od prvých počiatkov jeho vzniku. Ľudia mnohými spôsobmi prejavovali svoju vďačnosť za tento zdroj života a pozdravuje ho s nadšením, ktoré nie zriedka stúpa až k vrcholom autentickej poézie. Nádherný 19. žalm, z ktorého bola prečítaná prvá časť, je nielen hymnickou modlitbou mimoriadnej intenzity, ale je to aj básnický hymnus ospevujúci slnko a jeho sálanie na tvár zeme. Tým sa žalmista stavia po boku dlhého radu spevákov antického Blízkeho východu ospevujúcich hviezdu, ktorá žiari na nebi a ktorá v ich oblastiach až veľmi rozlieva svoje horúce teplo. Stačí pomyslieť si na slávny hymnus Aton, ktorý zložil v 14. storočí pred Kristom faraón Achmaton a bol venovaný slnečnému kotúču, ktorý pokladali za božstvo.

Pre človeka Biblie je tu však zásadný rozdiel, pokiaľ ide o tieto hymny o slnku: slnko nie je boh, je to stvorená vec, ktorá slúži jedinému Bohu a Stvoriteľovi. Stačí si pripomenúť slová knihy Genezís: „Nech sú svetla na nebeskej oblohe a nech oddeľujú deň od noci, nech sú znamením období, dní a rokov... Boh urobil dvojce veľkých svetiel: väčšie svetlo, žeby vládlo vo dne, a menšie svetlo, žeby vládlo v noci... A Boh videl, že je to dobré“ (Gn 1, 14. 16. 18).

2. Skôr než prejdeme veršami žalmu, vybranými pre liturgiu, pozrieme sa na žalm ako celok. 19. žalm sa podobá diptychu. V prvej časti (v. 2-7), ktorá bola teraz našou modlitbou, nachádzame hymnus na Stvoriteľa, ktorého tajomná veľkosť sa zjavuje v slnku a v mesiaci. V druhej časti žalmu (v. 5-15) nachádzame chválu na Tóru, teda na Boží zákon.

Obe časti žalmu sú pretkané niťou spoločného sprievodcu: Boh ožaruje vesmír jasom slnka a osvecuje ľudstvo svojho slova, ktoré je v biblickom Zjavení. Ide teda o dvojce slnká: prvé je kozmické zjavenie Stvoriteľa, druhé je historické a nezaslúžené zjavenie Boha Spasiteľa. Nie nadarmo je Tóra, božské slovo, opísaná slnečnými rymis: „Prikázania Pánove sú jasné, osvecujú oči“ (v. 9).

3. Ale vráťme sa teraz k prvej časti žalmu. Tá sa začína obdivuhodnou personifikáciou nebies, ktorá sa autorovi javí ako výreční svedkovia Božieho stvoriteľského diela (v. 2-5). Aj deň a noc sú predstavené ako poslovia, ktorí ďalej podávajú obdivuhodnú správu o stvorení. Ide o nemé svedectvo, ktoré je nie menej silne počuť ako hlas, ktorý preniká celým vesmírom.

Vnútrotným pohľadom duše, náboženskou intuíciou, ktorá nelipne na povrchu, môže človek odhaliť, že svet nie je nemý, ale hovorí o Stvoriteľovi. Ako hovorí staroveký mudrc, „z veľkosti a krásy tvorov možno poznať ich stvoriteľa“ (Múd 13, 5). Aj svätý Pavol pripomína Rimanom, že „čo je v ňom (v Bohu) neviditeľné – jeho večnú moc a božstvo –, možno od stvorenia sveta rozumom poznávať zo stvorených vecí“ (Rim I, 20).

4. V hymnuse potom nasleduje pasáž o slnku. Inšpirovaný básnik opisuje svetelný glóbus ako vojenského hrdinu, ktorý vychádza zo svadobnej komnaty, kde strávil noc, vychádza teda z lona temnoty a začína svoj ustavičný beh po nebi (v. 6-7). Podobá sa atlétovi, ktorý nepozná prestávku ani únavu, pričom celá naša planéta je zaliata neodolateľným teplom.

Slnko sa teda prirovnáva k ženichovi, k hrdinovi, k vrcholnému majstrovi, ktorý podľa božského poriadku musí každý deň vykonať svoju prácu, svoj výboj a svoj beh hviezdnymi priestormi. Hľa, žalmista ukazuje na slnko naplno planúce na nebi, zatiaľ čo zem je zaplavená jeho žiarou, vzduch je nehybný, nijaký kút horizontu nemôže ujsť pred jeho svetlom.

5. Slnečný obraz žalmu preberá kresťanská veľkonočná liturgia, aby znázornila Kristov triumfálny exodus z temnot hrobu a jeho vstup do plnosti nového vzkrieseného života. Byzantská liturgia spieva v matutine na Bielu sobotu: „Ako slnko po noci, celé žiariace, vystupuje v obnovenom jase, tak aj ty, božské Slovo zažiariš novým jasom, keď po smrti opustiš svadobné lôžko.“ Prvá óda veľkonočného matutína (v prime) spája kozmické zjavenie s veľkonočnou Kristovou udalosťou: „Raduj sa, nebo, a jasaj s ním aj zem, pretože vesmír, viditeľný i neviditeľný, má účasť na tomto sviatku: Vstal Kristus, naša večná radosť.“ A iná óda (v tercii) dodáva k tomu: „Dnes celý vesmír, nebo, zem i podsvetie, je zaplavený svetlom a všetko stvorenie ospevuje vzkriesenie, Krista, našu silu a našu radosť. V štvrtej óde (kvarta) napokon dodáva: „Kristus, naša Pascha, vstal z hrobu ako slnko spravodlivosti a ožiaruje nás všetkých jasom svojej lásky.“

ktorého spolupracovníkmi sa stávajú rodičia, keď odovzdávajú život a vychovávajú ho v zhode s jeho božským zámerom.

V závere encykliky *Evangelium vitae*, pápež Ján Pavol II. hovorí o modlitbe, ktorá je silou rodiny, teda prejavom Evanjelia života. V nej rodina chváli Boha a ďakuje mu za dar života, prosí ho o svetlo a silu čeliť rôznym ťažkostiam a utrpeniam, pričom nikdy nestráca nádej. Modlitba v rodine má však iba vtedy plnú zmysel, ak sa prejavuje na každodennom živote rodiny, kde jej obsahom je láska a obeta, prejavovaná nenápadnými dobrými skutkami.

Evanjelium života je tak určené pre všetkým ľuď. Obrana života preto nie je len výsadou kresťanských spoločností, ale každej ľudskej rasy a každej ľudskej ustanovizne. Hoci z viery čerpá mimoriadne svetlo a silu, patrí každému svedomiu, ktoré túži po pravde a ktorému nie sú ľahostajné osudy ľudstva. Život nesie v sebe naozaj posvätnosť, ale tento aspekt sa netýka len veriacich. Jedná sa totiž o hodnotu, ktorú môže pochopiť každá ľudská bytosť aj vo svetle rozumu. Evanjelium života je tak určené celej ľudskej pospolitosti, lebo konať v prospech života znamená pričíňovať sa o obnovu spoločnosti budovaním kolektívneho dobra. Nemožno budovať spoločné dobro ak sa nechráni a neuznáva právo na život. V tomto veľkom úsilí o novú kultúru života nech nás neustále posilňuje a oživuje presvedčenie plné nádeje, že Evanjelium života, tak ako Božie kráľovstvo, rastie a vydáva hojné ovocie (porov. Mk 4, 26 – 29).

Pripravil oMK.

Farské aktuality:

- pri farnosti začalo činnosť OZ pod názvom Združenie bl. biskupa-mučeníka Petra Pavla Gojdiča;
- slávnosť prvého svätého prijímania bude vo farnosti 3. mája 2009 o 9:30 hod. spoločná svätá spoveď bude 2. mája 2009 v doobedňajších hodinách. Je potrebné sa ešte spoločne stretnúť a zabezpečiť kameramana, fotografa, pohostenie pre deti a prípravu a výzdobu chrámu – 17.03.2009 o 17:00;
- 17. mája 2009 budú mať slávnosť 1. sv. prijímania bratia rímskokatolíci, sv. liturgia o 10:00 nebude.

Náš prepodobný otec Ján, autor spisu Rebrík – 22. marec

Väčšina našich informácií o živote tohto svätca pochádza z diela jeho súčasníka a blízkeho priateľa Daniela, mnícha egyptskej púšte Raita. Po istom čase doplnil jeho rozprávanie niekdajší Jánov učeník, ktorého meno sa nám nezachovalo.

O našom svätcovi sa dozvedáme, že prišiel na svet okolo roka 520, no miesto jeho narodenia a pôvod zostávajú pre nás zahalené rúškom tajomstva. Hodno však spomenúť, že podľa istej teórie bol jedným z dvoch synov prepodobných manželov Xenofonta a Márie, ktorých liturgickú pamiatku slávime 26. januára.

Keď Ján dosiahol šesťnásť rok svojho života, rozhodol sa zasvätiť výlučne službe Bohu a odišiel na vrch Sinaj. Ide o miesto, kam kresťanskí mnísi prichádzali od polovice 3. storočia, keď unikali prenasledovaniu zo strany Rímskej ríše. Neskôr sem

utekali pred prenasledovaniami zo strany moslimov. Treba povedať, že ho nesmierne obľubovali, pretože bolo známe už z obdobia Starého zákona: Boh tam odovzdal Mojžišovi desať príkázaní a uzatvoril s ním zmluvu (porovnaj Ex 19 – 20). Navyše sa traduje, že predstavuje najopustenejšie miesto sveta. Vraj dokonca aj divá zver, keď sem zablúdi, rýchlo sa ponáhľa preč.

Po príchode na vrch Sinaj si vybral za svojho duchovného otca veľmi skúseného mnícha Martyria. Hoci bol Ján vysoko vzdelaný, natoľko sa odovzdal do jeho rúk, akoby ani nemal vlastný rozum a vlastnú vôľu. Vďaka tomu sa rýchlo vzdával v poníženosti, čistote i skromnosti, takže vo svojich dvadsiatich rokoch mohol prijať podstrihnutie, teda definitívne zasvätenie mníšskemu životu. Keď mal tridsaťpäť rokov, jeho duchovný otec Martyrios zomrel a Ján sa rozhodol pre život v úplnej samote. Odišiel na miesto zvané Tola vzdialené približne osem kilometrov od monastiera a medzi ostatných mníchov prichádzal jedine na veľké sviatky, aby sa zúčastnil bohoslužieb. Jedol, pil a spal iba toľko, aby nezomrel. Všetok svoj čas venoval modlitbe, manuálnej práci a písaniu kníh.

Keď mal približne sedemdesiatpäť rokov, teda po štyridsiatich rokoch prísneho pustovníckeho života, bratia ho zvolili a ustanovili za igumena (predstaveného) svojho sinajského monastiera. Približne po piatich rokoch, teda okolo roku 600, odišiel v pokoji k Pánovi.

Prostredníctvom nášho prepodobného otca Jána urobil Boh viacero zázrakov, napríklad privolal dážď na palestínske územia v období veľkého sucha, uzdravil chorého človeka a predpovedal budúce veci. Všeobecne známym sa však stal niečím celkom iným:

Ako igumena sinajského monastiera ho mnísi susedného monastiera z púšte Raita požiadali, aby pre nich napísal príručku duchovného života. Vznikol tak najvýznamnejší a najznámejší spis

prepodobného Jána, totiž kniha *Rebrík cností*, po grécky Klimax. Práve podľa nej sa tento svätec niekedy nazýva Ján Klimax, prípadne Ján Klimak. Ide o príručku duchovného života zostavenú na spôsob rebríka vedúceho do neba, ktorý videl starozákonný patriarcha Jakub v Beteli (Gn 28,10–17). Každý človek má posúdiť samého seba, na ktorom stupienku práve stojí a usilovať sa dosiahnuť nasledujúci. Všetkých stupienkov je tridsať, pretože podľa starozákonnej tradície bol práve tridsaťročný muž považovaný za dospelého člena spoločnosti. Na začiatku cesty stojí zrieknutie sa vášní, napríklad na dvadsiatom druhom stupni je očistenie od samofúbsosti, ktorá sprevádza každý náš úspech, na konci je zväzok viery, nádeje a lásky, teda troch božských čností. Dielo bolo určené v prvom rade mníchom, ale vynikajúco môže poslúžiť aj ľuďom žijúcim vo svete.

Nech nám Všemocný daruje, aby sa slová kondaku 4. hlasu k sviatku nášho prepodobného otca Jána, autora spisu Rebrík, splnili aj na nás samých: „*Svojou knihou, premúdry, * prinášaš nauky sťa nevädnuce plody. * Sladkosťou naplňaš srdcia tých, * čo ich vnímajú s triezvosťou, blažený. * Ved' Rebrík dvíha duše uctievajúcich ťa s vierou * od zeme k nebeskej a trvalej sláve.*“

ThLic. Marcel Gajdoš, pripravil oMZ.

Predstavujeme učiteľov Cirkvi

Sv. Lev Veľký, pápež a učiteľ Cirkvi (18. február)

Sv. Lev Veľký sa narodil okolo roku 400 v toskánskej rodine v Ríme. O jeho mladosti nevieme nič. Za diakona bol vysvätený počas pontifikátu Celestína I. (422-432). Už ako diakon sa stal pápežským legátom v Galii. Počas trvania tohto úradu bol zvolený roku 440 za pápeža. Vo svete i Cirkvi vtedy vládol

chaos kvôli početným herézam a nedorozumeniam medzi cirkevnou hierarchiou. Pápež sa všemožne usiloval kázňami a katechézami vychovávať tak duchovenstvo, ako aj pospolitý ľud. Snažil sa, aby najmä v Ríme žili ľudia príkladným životom. Vyvinul veľké úsilie aj pri opravách baziliky sv. Petra,

dal vystavať nové chrámy. V roku 449 zvolal cisár Teodózius cirkevný snem do Efezu. Pápež tam tiež poslal svojich zástupcov. No koncil bol úplne v rukách cisára a bludára Eutycha, ktorého Teodózius zastával. Pápežským legátom sa nepodarilo nič urobiť pre prijatie pápežovho listu o pravej náuke o dvoch prirodzenostiach Ježiša Krista. Preto pápež odmietol uznať závery koncilu a nazval ho nie Efezský koncil, ale Efezské zbojníctvo a s týmto menom vstúpil do dejín. V roku 451 sa konal ďalší koncil v Chalcedóne, kam pápež znova poslal po svojich vyslancoch list o dvoch prirodzenostiach Ježiša Krista. Tam bol list

prijatý so všeobecným nadšením a pokladá sa prvé vyhlásenie pápeža „ex cathedra“.

Podľa tradície pápež Lev Veľký roku 452 zabránil zničeniu mesta Ríma, keď sa vybral bez zbraní za vodcom Hunov Attilom, ktorý chcel zničiť Rím. Našiel ho pri brehoch rieky Pád pri Mantove. Presvedčil ho, aby ušetril Rím od zničenia. Na počudovanie všetkých Attila vtedy vyhovel pápežovi, nechal mesto na pokoji a odtiahol preč. O niekoľko rokov neskôr (r. 455) zase ohrozoval mesto Rím kmeň Vandalov. Pápež znova žiadal o mier.

Nepodarilo sa mu však celkom uprosiť ich kráľa Gensericha. Dosiahol aspoň toľko, že pri štrnásťdennom drancovaní Ríma ušetril životy obyvateľov. Mesto však olúpili takmer o všetko.

Pápež Lev sa zapísal do dejín ako obranca pravej viery, ochranca slabých a trpiacich, ale aj ako posol mieru. Bol veľmi pokorným mužom. Zachovalo sa po ňom mnoho listov, spisov a kázní. Zomrel roku 461. Pochovaný je v bazilike sv. Petra vo Vatikáne. Ako prvý spomedzi pápežov dostal titul Veľký.

Podľa internetového zdroja, upravil oMZ.

Katechéza: Manželstvo a rodina

Je ešte mnoho manželov, ktorí v duchu obetavej zodpovednosti dokážu prijať dar života ako najcennejší dar manželstva. Svojou obetavou službou dokážu prijať deti, aj tie opustené a ujať sa osamotených a starých. Títo s oddanosťou a obetavosťou poskytujú pomoc matkám, nachádzajúcim sa v ťažkých situáciách a vystaveným pokušeniu utiekať sa k potratu. Vznikajú a stále sa množia aj skupiny dobrovoľníkov, ktoré sa snažia postarať o osoby bez rodiny, o ľudí zápasiacich s osobitnými problémami, ako aj o ktorým treba poskytnúť vhodné výchovné prostredie, aby prekonali škodlivé návyky a našli zmysel života. Môžeme spomenúť aj každodenné skutky pohostinnosti, obety a nezištnej starostlivosti, ktoré s láskou vysluhuje množstvo v rodinách, v nemocniciach, v detských domovoch, v domovoch dôchodcov alebo iných strediskách či spoločenstvách pre obranu života. Iba vtedy môžeme povedať, že sme sa stali pravými spolupracovníkmi Boha, odovzdáva svoj obraz ľudskej bytosti.

tých,

osôb

ktorý

Úloha a poslanie rodiny tak treba nanovo ponímať v zmysle „*svätyne života*“, lebo ona je naozaj svätá. Je miestom, v ktorom je život ponímaný ako Boží dar, kde sa môže rozvíjať pravý ľudský rast. Proti takzvanej „*kultúre smrti*“ ona naozaj predstavuje „*kultúru života*.“

„*Hľa, Pánovým dedičným darom sú synovia, jeho odmenou je plod lona*“ (Ž 127 (126), 3).

Zodpovednosť rodiny pre jestvovanie života je tak v sebe nesie nezastupiteľnú povahu pre celú ľudskú rodinu, lebo spočíva v spoločenstve lásky, založenom na manželstve. Poslanie zjavovať a odovzdávať lásku v rodine zasahuje až do večnosti, lebo rodina má účasť na živote samého Boha,